

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 09 ” 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ

Модулі:

«Я – студент», «Вступ до спеціальності»,
«Лідерство-служіння»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Освітній рівень – перший (бакалаврський)

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 22 34
Гильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 16 р.

Інститут мистецтв

2016 – 2017 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково – методичної та навчальної роботи А.О.Таранник

Робоча програма «Університетські студії» для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

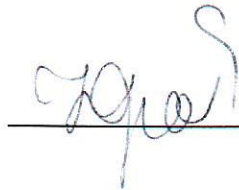
Розробники: Кузьменко Г. В., канд. педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (Модулі «Я – студент», «Вступ до спеціальності»).

Бацак К. Ю., канд. історичних наук, доцент Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка (Модуль «Лідерство-служіння»).

Програму схвалено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Інституту мистецтв

Протокол від «29» вересня 2016 року №1

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

Ю. В. Романенкова

(підпис)

© _____, 2016 рік

© _____, 2016 рік

I.	Пояснювальна записка	4
II.	Опис навчальної дисципліни	6
III.	Тематичний план навчальної дисципліни:	
	III – а Модуль I «Я – студент»	7
	III – б Модуль II «Вступ до спеціальності»	8
	III – с Модуль III «Лідерство-служіння»	9
IV.	Програма курсу	10
V.	Навчально-методична карта дисципліни:	
	V – а Модуль I «Я – студент»	19
	V – б Модуль II «Вступ до спеціальності»	20
	V – с Модуль III «Лідерство-служіння»	21
	V – d Загальна навчально-методична карта	22
VI.	Теми семінарських занять	23
VII.	Теми практичних занять	26
VIII.	Самостійна робота	30
IX.	Система поточного і підсумкового контролю знань	34
X.	Методи навчання	36
XI.	Методи контролю	37
XII.	Методичне забезпечення	37
XIII.	Засоби діагностики успішності навчання	38
XIV.	Рекомендована література	
	Основна	38
	Додаткова	38

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою курсу є підготовка студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» до навчання у ВНЗ, формування в них потреби у професійному і творчому розвитку, що може бути реалізовано за умов розуміння першокурсниками особливостей майбутньої професії та самоорганізації педагогічної діяльності.

Завдання курсу:

- допомогти студентам адаптуватися до навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі;
- засвоїти зміст мистецької та педагогічної діяльності, її суспільне значення, а також сприяти засвоєнню знань, виробленню вмінь і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності;
- ознайомити студентів зі змістом, основними формами, методами, засобами навчання і виховання у вищому навчальному закладі;
- дати загальне уявлення про структуру, зміст, специфіку майбутньої професії;
- дати уявлення про раціональні форми і методи самостійної роботи студентів з оволодіння спеціальністю;
- сприяти формуванню творчої особистості майбутнього художника-педагога, розвитку його індивідуальності.

Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває таких *загальних компетентностей*:

1. Світоглядно-громадянська компетентність:

- Виявляє здатність висловлювати особистісно-ціннісне ставлення до світу, визначати шляхи реалізації власних життєвих стратегій відповідно до художньо-світоглядних уявлень, принципів, мистецьких інтересів, естетичних потреб;
- Виявляє здатність до демократичного спілкування та громадянської толерантності, усвідомлення загальнолюдських гуманістичних цінностей, власної причетності до традицій і цінностей національної культури, розуміння ролі образотворчого мистецтва в суспільному житті та спрямування власної художньої творчості на соціальні проблеми.

2. Інформаційно-комунікативна компетентність:

- Виявляє здатність до самостійного пошуку наукової та спеціальної інформації з різних джерел та застосування її у професійній діяльності;

- Виявляє здатність адаптуватися до різних практичних умов для ефективної співпраці в колективі, брати участь в обговоренні та розв'язанні педагогічних ситуацій та задач, виконувати творчі мистецькі проекти у складі команди.

3. Самоосвітня і дослідницька компетентність:

- Виявляє здатність до навчання, дослідницької та художньо-творчої діяльності, до самостійного прийняття рішень, розв'язування проблем, планування і визначення шляхів особистісного та професійного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент набуває таких *фахових базових компетентностей*:

1. Організаційна компетентність:

- Виявляє здатність до формування команди, лідерства у студентському колективі, організації творчих проектів.

2. Естетико-культурологічна компетентність:

- Виявляє готовність до естетизації навколишнього середовища, активної участі у соціокультурному житті Університету, застосування набутих знань на практиці.

3. Особистісно-креативна компетентність:

- Виявляє здатність до самостійного прийняття сміливих рішень, генерування нових оригінальних ідей, до самокритики задля бажання досягти успіху.

II. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання		
Кількість кредитів – 4, із них: <ul style="list-style-type: none"> • «Я – студент» – 1; • «Вступ до спеціальності» – 2; • «Лідерство-служіння» – 1. 	Шифр та назва галузі знань: <i>02 «Культура і мистецтво»</i>	Нормативна		
Модулів – 3.	Спеціальність <i>023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»</i>	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 4		1-й		
Загальна кількість годин – 120		Семестр		
Тижневих годин: 1	Освітній рівень: перший <i>бакалаврський</i>	Лекції		
		Мод.-1	Мод.-2	Мод.-3
		6	16	-
		22 год.		
		Семінарські		
		Мод.-1	Мод.-2	Мод.-3
		8	12	-
		20 год.		
		Практичні		
		Мод.-1	Мод.-2	Мод.-3
		-	-	14
		Самостійна робота		
		14	28	14
		Мод. контроль – 8 год.		
		2	4	2
Вид контролю:				
Залік				

III. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви тем	Обсяг навчальних занять (кількість год.)							
		Разом	Ауд	Л	Сем	Прак	СР	МКР	
Модуль I Я – студент									
ЗМ №1: Основи самоорганізації навчальної діяльності студента у ВНЗ									
1.	Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Життєвий та творчий шлях Бориса Грінченка.		4	2	2		3		
2.	Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі. Самостійна і науково-дослідна робота студента.		4	2	2		3		
3.	Формування студентської групи. Особливості роботи у команді. Саморозвиток студента.		6	2	4		8		
Разом за модулем I			30	14	6	8		14	2

№ п/п	Назви тем	Обсяг навчальних занять (кількість год.)							
		Разом	Ауд	Л	Сем	Прак	СР	МКР	
Модуль II Вступ до спеціальності									
ЗМ №2: Особливості професійної діяльності									
4.	Історичний аспект становлення та розвитку професійної художньо-педагогічної освіти.		2	2					
5.	Специфіка професійної діяльності художника, вчителя образотворчого мистецтва.		4	2	2		5		
6.	Професійний портрет. Етапи професійного зростання вчителя образотворчого мистецтва.		2	2					
7.	Компетентнісні виміри професії, імідж сучасного художника, вчителя образотворчого мистецтва.		4	2	2		5		
Разом за ЗМ №2			24	12	8	4		10	2
ЗМ №3: Художня та педагогічна творчість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва (художника)									
8.	Теоретичні основи підготовки студента до художньо-педагогічної творчості		2	2			4		
9.	Формування та розвиток творчої особистості		4	2	2		4		
10.	Педагогічні технології художньо-творчого розвитку студентів, майбутніх учителів образотворчого мистецтва (художників)		4	2	2		5		
11.	Підготовка майбутнього вчителя (художника) до організації художньо-творчої діяльності у ЗНЗ		6	2	4		5		
Разом за ЗМ №3			36	16	8	8		18	2
Усього за модулем II			60	28	16	12		28	4

№ п/п	Назви тем	Обсяг навчальних занять (кількість год.)						
		Разом	Ауд	Л	Сем	Прак	СР	МКР
Модуль III Лідерство-служіння								
ЗМ №4: Університет імені Бориса Грінченка як осередок підготовки лідерів								
12.	Лідерство.		2			2	2	
13	Університет та його роль у розвитку лідерства		2			2	2	
14	Служіння іншим як основний вид діяльності лідера.		2			2	2	
15	Особистість лідера.		2			2	2	
16	Створення команди та основні принципи роботи в команді.		2			2	2	
17.	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння.		2			2	2	
18	Лідерський спадок.		2			2	2	
Разом за модулем III		30	14			14	14	2
Усього, відповідно до робочого навчального плану		120	56	22	20	14	56	8

IV. ПРОГРАМА КУРСУ

Модуль I Я – студент

ЗМ №1: Основи самоорганізації навчальної діяльності студента у ВНЗ

Тема 1. Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Життєвий та творчий шлях Бориса Грінченка. (2 год.)

Вступ до дисципліни.

Мій університет. Етапи становлення ідеї університету: виникнення перших шкіл у древніх Шумері, Індії та Китаї, діяльність давньогрецьких мислителів, перша філософська школа в Афінах, Академія Платона, Лікей Аристотеля, Музейон Птолемея, походження терміна «університет», перший університет у Європі – Болонський. Юрій Дрогобич – ректор Болонського університету. Класичні університети. Заснування університетів на теренах України. Київські університети.

Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Хронологія основних подій історії Університету. 20-ті – 40-ві роки ХХ ст.: від учительських курсів до інституту вдосконалення учителів. Київський міський інститут удосконалення вчителів у повоєнний час. Київський міський інститут удосконалення вчителів у 50-90-ті роки минулого століття. Створення Київського міжрегіонального інституту удосконалення вчителів. Київський міський педагогічний університет імені Б.Д.Грінченка. Символіка Київського університету імені Бориса Грінченка. Структура Університету.

Життєвий і творчий шлях Бориса Дмитровича Грінченка. Ім'я Бориса Грінченка – в назві Університету. Родовід. Педагогічна діяльність. Навчання у Харківському реальному училищі. Ув'язнення. Педагогічна діяльність. Чернігів. Літературна, видавнича та фольклористична діяльність. Київ. Робота над словником. Просвітницька діяльність. Італія (м.Оспедалетті). Музей Бориса Грінченка.

Основні поняття теми: університет, Піфагорійський союз, Академія Платона, квадривіум, Лікей, сисситії, симпозіум, Музейон Птолемея, Болонський університет, класичний університет, інститут, коледж, структура вищої освіти, академія, консерваторія, письменник, поет, прозаїк, драматург, перекладач, лексикограф, етнограф-фольклорист, громадський діяч.

Семінар 1. Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Ім'я Бориса Грінченка в назві Університету. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [1], [6].

Додаткова: [1], [3], [11], [12], [13].

Тема 2 Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі. Самостійна і науково-дослідна робота студента. (2 год.)

Я – студент. Соціальний статус студента. Особливості студентської діяльності, засоби її оптимізації. Престижність вищої освіти. Проблеми молоді та шляхи їх вирішення. Ефективність діяльності студента. Успішна адаптація. Діяльність студента у ВНЗ. Кодекс студента Університету. Права та обов'язки студентів-грінченківців. Перспективи щодо працевлаштування по закінченню Університету. Студентська група як різновид соціально організованої групи людей. Етапи її становлення. Особливості поведінки членів студентської групи. Конфлікт та способи його вирішення.

Сутність та особливості Болонського процесу. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Форми організації навчального процесу. Контроль успішності студентів.

Організація самостійного навчання студента. Методи і прийоми роботи з інформацією. Адаптація до навчального процесу. Підготовка до наукової та професійної діяльності. Формування навичок слухання (аудіювання), читання, конспектування та вмінь робити інші тематичні виписки. Характеристика форм і видів усного та письмового мовлення (доповідь, виступ, дискусія, диспут, есе, реферат). Особливості їх підготовки, структури, оформлення. Формування навичок оформлення списку джерел.

Ресурси мережі Інтернет методи і прийоми пошуку наукової та спеціальної інформації у різних пошукових системах – пошукових машина та каталогах. Простий та складний пошук. Логічні оператори. Пошукові системи. Пошук наукової та спеціальної інформації. Електронні бібліотеки в Інтернеті. Пошукові системи наукових бібліотек України. Структура університетського порталу. Електронна бібліотека Університету.

Основні поняття теми: Студент, соціальний статус студента, самооцінка, професійне самовизначення, особливості діяльності студентів, права та обов'язки студентів, студентська академічна група, лідер, конфліктна ситуація, конфлікт, об'єкт навчально-професійної діяльності, суб'єкт навчально-професійної діяльності, мета навчально-професійної діяльності, Болонський процес, Європейська кредитно-трансферна та акумулююча система, кредит, навчальний план, навчальна програма, змістовий модуль, індивідуальний навчальний план студента, лекція, заняття (семінарське, практичне, лабораторне), індивідуальна робота студента, індивідуальне навчально-дослідницьке завдання, дипломна робота бакалавра, кваліфікаційна робота магістра, модульно-рейтингова система оцінювання знань.

Комунікація, аудіювання, усне та писемне мовлення, ситуація спілкування, монолог, діалог, полілог, виступ, промова, доповідь, дискусія, диспут, читання (ознайомлювальне, вивчальне, вибіркове), тематичні виписки, тези, конспект, есе, реферат, письмові творчі роботи, список джерел. Інформаційне середовище, Інтернет, гіпертекст, інформаційно-пошукова система.

Семінар 2. Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі. Інформаційне середовище університету. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3], [6].

Додаткова: [4], [13], [17].

Тема 3. Формування студентської групи. Особливості роботи у команді. Саморозвиток студента. (2 год.)

Командна взаємодія, творчий і навчальний потенціал. Основні показники ефективної командної взаємодії. Процес формування команди. Особливості роботи в команді. Перевага прийняття групових рішень. Студентська група та її структура.

Постановка та досягнення життєвих цілей. Формування нових корисних звичок, що допоможуть досягти успіхів у майбутній професійній діяльності. Формування професіоналізму. Значення особистісного та професійного самовизначення, саморозвитку та само менеджменту на шляху до успіху в житті. Самопізнання та самооцінка. Роль самоорганізації у навчальному процесі.

Значення та місце самостійної роботи студента у підготовці майбутнього вчителя. Зміст та обсяг самостійної роботи студента у вищому навчальному закладі. Організація самостійної роботи студента.

Науково-дослідна робота студента як один з напрямів самостійної роботи. Напрямки науково-дослідної роботи студентів вищих закладів освіти. Науково-дослідна робота студента у межах навчального процесу та поза ним. Форми, види і методи організації науково-дослідницької роботи майбутніх вчителів.

Наукова організація праці студента. Культура розумової праці студента.

Педагогічна і виробнича практика студентів.

Дистанційне навчання в системі освіти: соціально-економічна потреба, сутність, умови ефективності.

Основні поняття теми: команда, командна взаємодія, студентська група, підструктури студентської групи, корпоративна культура, проблемна ситуація, групове рішення, проектне завдання, лідер, професійний розвиток, модель професіонала, особистісне та професійне самовизначення, самооцінка, саморозвиток, самоорганізація, успіх, термінова справа, організація часу, контроль власних потреб, самостійна робота студента, науково-дослідна робота студента, наукова організація праці, культура розумової праці.

Семінар 3. Самостійна і науково-дослідна робота студента у вищому навчальному закладі. Пошук, опрацювання та використання інформації (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3], [6].

Додаткова: [2], [4], [5], [13],[17].

Семінар 4. Саморозвиток та формування студентської групи. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3], [6].

Додаткова: [2], [4], [13],[17].

МКР з Модуля I «Я – студент»

ЗМ №1: Основи самоорганізації навчальної діяльності студента у ВНЗ

Модуль II Вступ до спеціальності

ЗМ №2: Особливості професійної діяльності

(Теми №4 і №5 проводяться в Національному художньому музеї України)

Тема 4. Історичний аспект становлення та розвитку професійної художньо-педагогічної освіти. (2 год.)

Історія становлення та розвитку професійної художньо-педагогічної освіти на теренах України. Особливості системи навчання рисунку й живопису у навчальних закладах XI – XX ст. Становлення академічної системи навчання малюванню. Діяльність художніх шкіл, перших мистецьких академій. Становлення української національної системи художньої освіти. Сучасні вимоги до підготовки фахівців з мистецькою педагогічною освітою. Зміст підготовки вчителя образотворчого мистецтва у вищому педагогічному навчальному закладі. Соціально-гуманітарна, психолого-педагогічна і фахова підготовка майбутнього вчителя. Єдність теоретичної і практичної підготовки художника, вчителя образотворчого мистецтва.

Основні поняття теми: монументальне мистецтво, давньоруський іконопис, книжкова мініатюра, методика навчання малюванню, художня освіта, мистецька академія, освітньо- кваліфікаційний рівень.

Рекомендована література:

Основна: [2], [5].

Додаткова: [8], [15],[16].

Тема 5. Специфіка професійної діяльності художника, вчителя образотворчого мистецтва. (2 год.)

Особливості впливу і роль творів образотворчого мистецтва у житті людини. Процес створення візуального художнього образу.

Виникнення і становлення педагогічної діяльності, її структура. Непрофесійна педагогічна діяльність. Педагогічна діяльність як професія. Педагог, спектр педагогічної професії. Основні компоненти професійно-педагогічної діяльності: мета, суб'єкт, об'єкт, результат діяльності. Особливості педагогічної діяльності. Види професійної педагогічної діяльності – викладання, виховання, класне керівництво, позашкільна, методична, науково-дослідна,

організаторська, управлінська робота, професійне самовдосконалення. Основні функції педагогічної професії.

Зміст, види, функції, специфіка й типові завдання професійної діяльності сучасного учителя образотворчого мистецтва, його права та обов'язки. Творчий характер педагогічної діяльності. Сучасні вимоги до педагогічної діяльності.

Основні поняття теми: художній образ, мова образотворчого мистецтва, професійне становлення вчителя, художньо-педагогічна діяльність, Державний стандарт вищої освіти, Освітньо-кваліфікаційна характеристика, освітньо-професійна програма, педагогічна діяльність, непрофесійна та професійна педагогічна діяльність, педагог, вчитель.

Семинар 5. Соціальна роль вчителя образотворчого мистецтва, його функції. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [2], [5].

Додаткова: [4], [9], [16],[17].

Тема 6. Професійний портрет. Етапи професійного зростання вчителя образотворчого мистецтва. (2 год.)

Особливості педагогічної праці, процесу формування особистості вчителя образотворчого мистецтва. Етапи професійного зростання вчителя образотворчого мистецтва. Характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки педагогічних працівників, зокрема молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра. Структура післядипломної педагогічної освіти. Форми навчання вчителів образотворчого мистецтва у системі підвищення кваліфікації. Організація, принципи, фактори самоосвіти вчителя.

Основні поняття теми: самодіагностика, діагностика професійного вибору, професійна придатність, професійна готовність, професіограма, педагогічна культура, освітньо-кваліфікаційні рівні, неперервна освіта, самовдосконалення, система післядипломної освіти.

Рекомендована література:

Основна: [2], [5].

Додаткова: [4], [10], [14].

Тема 7. Компетентнісні виміри професії, імідж сучасного художника, вчителя образотворчого мистецтва. (2 год.)

Проблеми підготовки вчителя, його професійного становлення і професійної компетентності у системі ступеневої підготовки фахівців з мистецькою педагогічною освітою.

Соціальна значущість педагогічної культури. Педагогічна культура як частина загальнолюдської культури.

Гуманістичний тип педагогічної культури, її цінності. Основні характеристики особистісно-орієнтованої педагогічної культури.

Основні складові педагогічної культури: гуманістична педагогічна позиція та особистісні якості, професійні знання та культура, педагогічне мислення, професійні вміння та творчий характер педагогічної діяльності, саморегуляція особистості.

Рівні педагогічної культури – високий, середній, низький, їх характеристика.

Основні поняття теми: компетенція, компетентність, спеціалізація, професійне коло застосування, персоналії, культура, педагогічна культура, імідж, складові педагогічної культури, рівні педагогічної культури..

Семінар 6. Педагогічна етика і такт вчителя образотворчого мистецтва. Імідж сучасного вчителя. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [2], [5].

Додаткова: [2], [4], [10],[14].

МКР з Модуля II «Вступ до спеціальності»

ЗМ №3: Художня та педагогічна творчість вчителя образотворчого мистецтва (художника)

Тема 8. Теоретичні основи підготовки студента до художньо-педагогічної творчості. (2 год.)

Теоретико-методологічні засади педагогічної творчості: сутність поняття, специфічні ознаки.

Закони педагогіки творчості: закон педагогічної розвиваючої взаємодії; закон фасилітаційного режиму педагогічного впливу; закон взаємозумовленості розвитку суб'єктів педагогічного процесу; закон неперервної творчої реалізації та самореалізації особистості.

Принципи педагогічної творчості: принцип діагностики; принцип оптимальності; принцип взаємозалежності; принцип фасилітації; принцип креативності; принцип доповнення; принцип варіативності; принцип самоорганізації.

Проблема творчості в історико-філософському контексті. Основні напрями сучасних досліджень педагогічної творчості.

Теоретичний зміст та характеристика базових понять педагогічної творчості: «творчість», «творча діяльність», «художня творчість», «педагогічна творчість».

Ознаки творчої педагогічної діяльності

Основні поняття теми: творчість, творча діяльність, художня творчість, педагогічна творчість, принципи педагогічної творчості, критерії та рівні творчої педагогічної діяльності вчителя.

Рекомендована література:

Основна: [3].

Додаткова: [6], [7], [8], [14].

Тема 9. Формування та розвиток творчої особистості. (2 год.)

Всебічність і гармонійність як особистості як основи виявлення її внутрішньої суті. Фактори, що впливають на формування особистості: соціальна, духовна, економічна і політична сфери життя людини.

Якості, притаманні творчій особистості: відхилення від шаблону, оригінальність мислення, ініціативність, наполегливість, висока самоорганізація, працездатність, потреба в інтелектуальній праці, високий рівень вимогливості, готовність до ризику, незалежність суджень, сміливість уявлення та мислення, особливості мотивації (творча особистість знаходить задоволення не стільки у досягненні мети творчості, скільки у самому процесі творчості) тощо.

Креативні якості людини: творча обдарованість, емпатія, здібність усвідомлювати обмеженість власного життя, почуття гумору, мудрість. Ознаки креативності.

Творчі здібності. Обдарованість. Типи обдарованості: інтелектуальна, творча. Зовнішні вияви творчого розвитку дитини.

Класифікація творчих особистостей за І. П. Павловим: художній (естетичний), логічний (розумовий), змішаний типи.

Стадії творчого розвитку особистості. Творчі можливості учня. Творче самовираження як здатність будувати свій внутрішній світ, своє світовідчуття, самого себе в цьому світі.

Основні поняття теми: творча особистість, творчі можливості учня, творча активність, творчий процес, творче самовираження, творчий розвиток.

Семінар 7. Формування та розвиток творчої особистості. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3].

Додаткова: [7], [8], [10], [14], [15].

Тема 10. Педагогічні технології художньо-творчого розвитку студентів, майбутніх учителів образотворчого мистецтва (художників). (2 год.)

Види творчої діяльності учителя, які є сприятливими для творчого розвитку учнів. Створення атмосфери співтворчості і співробітництва як провідне завдання в процесі формування творчої особистості майбутнього учителя образотворчого мистецтва.

Методи організації художньо-творчої навчальної діяльності (евристичні методи розв'язання навчальних проблем). Умови художньо-творчого розвитку особистості. Планування та реалізація творчих ситуацій.

Етапи процесу художньої творчості за П. К. Енгельмейєром: задум; втілення задуму в продуманий план; втілення плану в матеріальну форму (вчинок). Класифікація етапів творчого процесу за А. Н. Луком.

Навчально-творчі задачі як форма організації змісту навчального матеріалу (виявлення протиріччя; проблемне бачення; задачі з відсутністю повної вихідної

інформації; задачі на оптимізацію; винахідливість; на розвиток фантазії та уяви; на комунікативність; естетичні задачі тощо).

Методи та прийоми стимулювання творчої активності: стимулювання зацікавленості творчого інтересу, цікаві аналогії, ситуації емоційного переживання, метод відкриття, метод колективного пошуку оригінальних ідей, симуляційні ігри тощо.

Основні поняття теми: творчий процес, творча активність, види творчої діяльності, творчі ситуації, структура творчої навчальної діяльності, методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів.

Семінар 8. Особливості діяльності вчителя з художньо-творчого розвитку учнів. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3].

Додаткова: [7], [8], [9], [10], [14], [15].

Тема 11. Підготовка майбутнього вчителя ОМ до організації художньо-творчої діяльності у ЗНЗ. (2 год.)

Засоби діагностики творчих можливостей.

Проективні методики як прийоми опосередкованого вивчення особистості, що базуються на створенні сприятливих умов, специфічної «пластичної» стимулюючої ситуації для прояву тенденцій, установок, емоційних станів та інших особливостей особистості.

Тест як випробувальний експеримент, який носить характер певного завдання, стимулює певну форму активності, і, виконання якого піддається якісній та кількісній оцінці і служить симптомом досконалості (розвиненості) певних функцій (С. Г. Геллерштейн). Класифікація тестів за В. М. Блейхером і Л. Ф. Бурлачук: тести інтелекту; тести інтересу; тести спеціальних здібностей; тести характерологічні (особистісні) тощо.

Методики вивчення художньо-творчих умінь: проблемне бачення (методика «Використання предметів»); розвинена уява, фантазія (методика «Незакінчений малюнок»); розвинене образне мислення (методики «Літера-образ», «Слово-образ»); здатність до дослідницької діяльності (методика «Заховані малюнки»).

Основні поняття теми: діагностика, проективні методики, тест, методики вивчення художньо-творчих умінь.

Семінар 9. Вивчення передового досвіду вчителів – шлях до педагогічної творчості. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3].

Додаткова: [7], [8], [9],[14].

Семінар 10. Методики вивчення та розвитку художньо-творчих умінь. (2 год.)

Рекомендована література:

Основна: [3].

Додаткова: [7], [8], [9],[14].

МКР з Модуля II «Вступ до спеціальності»

V – а. Навчально-методична карта дисципліни «Університетські студії»

МОДУЛЬ I – «Я – СТУДЕНТ»				
Усього за Модулем I: 30 год. Аудиторних – 14 год. З них: лекцій – 6 год., семінарських занять – 8 год., сам. роботи – 14 год., модульний контроль – 2 год.				
Модулі	Змістовий модуль №1			
Назва ЗМ	Основи самоорганізації навчальної діяльності студентів у ВНЗ			
Лекції	1	2	3	
Теми лекцій	Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Ім'я Бориса Грінченка в назві Університету.	Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі. Самостійна і науково-дослідна робота студента.	Саморозвиток та формування студентської групи.	
	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	
Семінарські зан.	1	2	3	4
Теми семінарських занять	Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Ім'я Бориса Грінченка в назві Університету.	Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі.	Самостійна і науково-дослідна робота студента у ВНЗ. Пошук, опрацювання та використання інформації.	Формування студентської групи. Особливості роботи у команді. Саморозвиток і самовдосконалення студента.
	<i>1 + 1 + 10 бал.</i>	<i>1 + 1 + 10 бал.</i>		
Сам. робота	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>10 балів</i>	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №1 (25 балів)			
Бали за Модуль I	72			

V – б. Навчально-методична карта дисципліни «Університетські студії»

МОДУЛЬ II – «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»									
Усього за Модулем II: 60 год. Аудиторних – 28 год. З них: лекцій – 16 год., семін-ких занять – 12 год., сам. роботи – 28 год., модульний контроль – 4 год.									
Модулі	Змістовий модуль №2				Змістовий модуль №3				
Назва змістового модуля	Особливості професійної діяльності				Художня та педагогічна творчість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва				
Лекції	4	5	6	7	8	9	10	11	
Теми лекцій	Історичний аспект становлення та розвитку професійної художньо-педагогічної освіти.	Специфіка професійної діяльності художника, вчителя образотворчого мистецтва.	Професійний портрет. Етапи професійного зростання вчителя образотворчого мистецтва.	Компетентнісні виміри професії, імідж сучасного художника, вчителя образотворчого мистецтва.	Теоретичні основи підготовки студента до художньо-педагогічної творчості	Формування та розвиток творчої особистості	Педагогічні технології художньо-творчого розвитку студентів, майбутніх учителів образотворчого мистецтва	Підготовка майбутнього вчителя ОМ до організації художньо-творчої діяльності у ЗНЗ	
	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	<i>1 бал</i>	
Семінарські зан.		5		6		7	8	9	10
Теми семінарських занять		Соціальна роль вчителя образотворчого мистецтва, його функції		Педагогічна етика і такт вчителя образотворчого мистецтва. Імідж сучасного вчителя		Формування і розвиток творчої особистості	Особливості діяльності вчителя з художньо-творчого розвитку учнів	Вивчення передового досвіду вчителів – шлях до педагогічної творчості Методики вивчення та розвитку художньо-творчих умінь	
		<i>1 + 1 + 10 бал.</i>				<i>1 + 1 + 10 бал.</i>		<i>1 + 1 + 10 бал.</i>	
Сам. робота		<i>5 балів</i>		<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	<i>5 балів</i>	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №2 (25 бал)				Модульна контрольна робота №3 (25 балів)				
Бали за ЗМ	51				73				
Бали за Мод. II	124								

V – с. Навчально-методична карта дисципліни «Університетські студії»

МОДУЛЬ III – « ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ »							
Усього за Модулем III: 30 год. Аудиторних – 14 год. З них: практ-них занять – 14 год., сам. роботи – 14 год., модульний контроль – 2 год.							
Модулі	Змістовий модуль №4						
Назва модуля	Університет імені Бориса Грінченка як осередок підготовки лідерів						
Лекції	-	-	-	-	-	-	-
Семін-кі зан.	-	-	-	-	-	-	-
Практичні зан.	1	2	3	4	5	6	7
Теми практичних занять	Лідерство	Університет та його роль у розвитку лідерства	Служіння іншим як основний вид діяльності лідера	Особистість лідера	Створення команди та основні принципи роботи в команді.	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння.	Лідерський спадок.
	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>
Сам. робота	1	2	3	4	5	6	7
	<i>0 бал.</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>	<i>0 бал</i>
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота №4 (0 балів)						
Бали за Модуль III	<i>0 балів</i>						

V – d. Загальна навчально-методична карта дисципліни «Університетські студії»

« УНІВЕРСИТЕТСЬКІ СТУДІЇ »				
Усього: 120 год. Аудиторних – 56 год. З них: лекцій – 22 год., сем-ких занять – 20 год., практи-х занять – 14 год., сам. роботи – 56 год., модульний контроль – 8 год.				
Модулі	Модуль I «Я – студент»	Модуль II «Вступ до спеціальності»		Модуль III «Лідерство служіння»
	ЗМ №1	ЗМ №2	ЗМ №3	ЗМ №4
Змістові модулі	Основи самоорганізації навчальної діяльності студентів у ВНЗ	Особливості професійної діяльності	Художня та педагогічна творчість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва	Університет імені Бориса Грінченка як осередок підготовки лідерів
Бали за змістові модулі	72	51	73	0
Бали за Модулі	72	124		0
Підсумковий рейтинговий бал	<p>196 (коефіцієнт успішності: $196 \div 100 = 1,96$)</p> <p>190 : 1,96 = 97 = А за шкалою ECTS 180 : 1,96 = 92 = А за шкалою ECTS 160 : 1,96 = 82 = В за шкалою ECTS 147 : 1,96 = 75 = С за шкалою ECTS 135 : 1,96 = 69 = D за шкалою ECTS</p>			0

VI. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль I «Я - студент»		
ЗМ №1 Основи самоорганізації навчальної діяльності студента у ВНЗ		
№ з/п	Назва теми	К-ть год.
1.	<p>Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Життєвий та творчий шлях Бориса Грінченка.</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення та розвиток ідеї університету. 2. Мета, завдання та зміст вищої освіти в Україні 3. Система освіти України, її структура 4. Витоки і шляхи розвитку нашого університету. 5. Ім'я Бориса Грінченка в назві Університету. <p>II. Написання есе «Мої сподівання, які я пов'язую з Університетом».</p> <p>III. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2
2.	<p>Організація навчального процесу у ВНЗ</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нормативні документи, які визначають організацію навчального процесу - навчальний план, навчальна програма, розклад навчальних занять. 2. Форми організації навчального процесу у ВНЗ: лекції, семінарські, практичні заняття, консультації, колоквиуми, індивідуальні заняття, педагогічна практика. 3. Види контролю результатів навчальної діяльності студентів. Форми організації і методи контролю, діагностики знань і умінь студентів у ВНЗ. 4. Кредитно-модульна технологія навчання та оцінювання навчальних досягнень студентів. <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2
3.	<p>Самостійна і науково-дослідна робота студента у вищому навчальному закладі. Пошук, опрацювання та використання інформації</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика самостійної роботи студента вищого педагогічного закладу освіти. 2. Форми самостійної роботи студента ВНЗ. 3. Пошук інформації. Види інформаційних джерел. 4. Бібліотека як джерело здобуття інформації. 5. Пошук інформації за сучасними інформаційними технологіями. <p>II. Перевірка виконання самостійної роботи.</p>	2

4.	<p>Формування студентської групи. Особливості роботи у команді. Саморозвиток і самовдосконалення студента.</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Виконання вправ на встановлення індивідуального стилю навчання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення власного стилю мислення. 2. Визначення ведучої системи сприйняття інформації. 3. Визначення статусу в групі та самооцінювання. 4. Рекомендації та поради щодо самоорганізації навчання студентів. <p>II. Виконання практичного завд. з відпрацювання вмій роб. у команді.</p> <p>III. Модульна контрольна робота №1.</p>	2
Разом за Модулем I (ЗМ №1)		8
Модуль II Вступ до спеціальності		
ЗМ №2 Особливості професійної діяльності		
5.	<p>Соціальна роль вчителя образотворчого мистецтва, його функції.</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна роль вчителя образотворчого мистецтва. 2. Мистецтво в житті школи. 3. Вимоги до вчителя: знання, вміння, якості. 4. Професійні здібності студентів – майбутніх вчителів ОМ. <p>II. Виконання практичних завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Слухання міні-твору «Яким вчителем я хотів би бути?» 2. Тренінг особистісного зростання «Пізнання власного «Я» 3. Розв’язання педагогічних ситуацій. 	2
6.	<p>Педагогічна етика і такт вчителя образотворчого мистецтва. Імідж сучасного вчителя</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка професійної діяльності художника, вчителя ОМ. 2. Педагогічна етика вчителя ОМ. 3. Поняття педагогічного такту. 4. Педагогічний такт учителя образотворчого мистецтва. 5. Поради щодо оволодіння педагогічним тактом молодому вчителю. 6. Сутність поняття «імідж педагога». 7. Структура іміджу професіонала (зовнішні та внутрішні компоненти). <p>II. Перевірка СР: презентації на тему «Інститут мистецтв очима першокурсника» (групова ФОН).</p> <p>III. Модульна контрольна робота №2.</p>	2
Разом за ЗМ №2 (Модуль II)		4

ЗМ №3 Художня та педагогічна творчість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва		
7	<p>Формування та розвиток творчої особистості</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Показники творчих здібностей вчителя. 2. Художньо-творча діяльність вчителя образотворчого мистецтва. <p>II. Виконання художньо-творчого завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Створення колажу «Сучасний вчитель» образотворчого мистецтва. 	2
8	<p>Особливості діяльності вчителя з художньо-творчого розвитку учнів</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Художньо-розвивальний потенціал образотворчого мистецтва. <p>II. Виконання художньо-творчих завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика «Мої почуття». 2. Методика «Мое ім'я». 	2
9	<p>Вивчення передового досвіду вчителів – шлях до педагогічної творчості</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність учителів-новаторів з формування творчої особистості учня в навчально-виховному процесі (В. О. Сухомлинський, Б. П. Нікітін, І. П. Волков, Ш. О. Амонашвілі, В. Ф. Шаталов, С. М. Лисенкова, школа діалога культур, вальдорфська педагогіка, С. Ф. Русова, М. Монтесорі, школи Б. Бетельгейма, О. Ниля) <p>II. Виконання художньо-творчого завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика «Чи можна побачити музику?» 	2
10	<p>Методики вивчення та розвитку художньо-творчих умінь</p> <p>План заняття:</p> <p>I. Теоретична частина.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи вивчення та розвитку творчої особистості. 2. Вчитель образотворчого мистецтва в сучасній школі – анахронізм, необхідність, вимога часу, традиційність? <p>II. Виконання художньо-творчих завдань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика «Оживи слово». 2. «Майбутнє мого університету». <p>III. Модульна контрольна робота №3.</p>	2
Разом за ЗМ №3 (Модуль II)		8
Разом за Модулем II (ЗМ №2 та ЗМ №3)		12
Усього семінарських занять за навчальним планом		20

VII. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль III Лідерство служіння		
ЗМ №4 Університет імені Бориса Грінченка як осередок підготовки лідерів		
1	<p>Лідерство.</p> <p>Мета: визначити поняття лідерство; ознайомити студентів з теоріями та концепціями лідерства; визначити основні принципи лідерства служіння.</p> <p>Необхідні матеріали: дошка, проектор, відео матеріал.</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вступне слово викладача (7 хв.) 2. Мозковий штурм «Лідерство» (10 хв.) 3. Міні-лекція «Теорії та концепції лідерства» (7 хв.) 4. Мозковий штурм «Лідерство – Керівництво – Менеджмент – Управління» (10 хв.) 5. Вправа «Організаційна структура» (10 хв.) 6. Обговорення «Парадигми лідерства» (10 хв.) 7. Обговорення «Криза лідерства» (10 хв.) 8. Вправа «Штовхай - Веди» (10 хв.) 9. Міні-лекція «Лідерство служіння як філософська концепція та стиль життя» (7 хв.) 10. Відео ТЕД (What it takes to be a great leader) (12 хв.) 	2
2	<p>Університет та його роль у розвитку лідерства.</p> <p>Мета: ознайомитись з місією, візією та цінностями університету; визначити власні цінності.</p> <p>Необхідні матеріали: проектор, роздатковий матеріал (місія та цінності КУБГ).</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення дз (5 хв.) 2. Мозковий штурм «Завдання університету» (7 хв.) 3. Міні-лекція «Корпоративна культура» (5 хв.) 4. Вправа «Місія КУБГ» (15 хв.) 5. Вправа «Візія КУБГ» (5 хв.) 6. Обговорення «Найголовніше у світі» (5 хв.) 7. Вправа «Мої цінності» (25 хв.) 8. Вправа «Демонтрація цінностей» (15 хв.) 9. Оголошення дз, узагальнення (5 хв.) <p>Домашнє завдання: визначити місію та цінності інших організацій; визначити цінності та місію ідеальної для себе організації.</p>	2

3	<p>Служіння іншим як основний вид діяльності лідера.</p> <p>Мета: визначити поняття служіння у контексті лідерства; визначити різницю між поняттями потреби та бажання; ознайомитись з поглядом Р. Грінліфа на типи лідерів.</p> <p>Необхідні матеріали: проектор, відео матеріал, роздатковий матеріал (кейси).</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення дз (5 хв.) 2. Мозковий штурм «Служіння» (10 хв.) 3. Міні-лекція «Піраміда потреб А. Маслоу» (10 хв.) 4. Вправа «Ідеальний лідер – Ідеальний слуга» (20 хв.) 5. Міні-лекція «Лідер слуга (за Р.Грінліфом)» (10 хв.) 6. Відео (10 хв.) 7. Вирішення кейсів «Лідерство служіння у реальному житті» (20 хв.) <p>Оголошення дз, узагальнення (5 хв.)</p>	2
4	<p>Особистість лідера.</p> <p>Мета: визначити різницю між поняттями вплив, влада та лідерство; охарактеризувати основні особистісні характеристики лідера; визначити цінності лідера та важливі лідерські уміння і навички.</p> <p>Необхідні матеріали: проектор, відео матеріали, роздатковий матеріал (кейси), аркуші А4.</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення «Хороший лідер – Поганий лідер» 2. Мозковий штурм «Шляхи мотивації» 3. Відео «Малюк» 4. Обговорення «Вплив на інших» 5. Вправа «Вплив» 6. Обговорення «Повага. Способи вияву поваги» 7. Вправа «Дякую» 8. Обговорення «Уміння слухати» 9. Вправа «Телефон» 10. Міні-лекція «Види слухання» 11. Вправа «Поговоримо» 12. Міні-лекція «Невербальне спілкування» 13. Вправа «Мовчки» 14. Відео «Подарунок рабина» 15. Обговорення «Чесність» 16. Обговорення кейсів. Завершення. 	2

5	<p>Створення команди та особливості командної роботи.</p> <p>Мета: визначити поняття групи, команди, колективу; розглянути способи залучення інших до спільної діяльності; визначити способи розвитку лідерського потенціалу членів команди.</p> <p>Необхідні матеріали: презентація для вправи з картинками; кульки та скотч; пов'язки для очей; палиця для тенту.</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення дз (5 хв.) 2. Мозковий штурм «Група – команда – колектив» (10 хв.) 3. Вправа «Один у полі» (<i>картинки</i>) (10 хв.) 4. Вправа «Повітряна піраміда» (15 хв.) 5. Міні-лекція «Ролі в команді» 6. Мозковий штурм «Дрім Тім» (7 хв.) 7. Обговорення «Прийняття – Не прийняття» (7 хв.) 8. Відео (15 хв.) 9. Обговорення «Довіра у команді» (10 хв.) 10. Вправа «Blindfold» (25 хв.) 11. Вправа «Піднімайтесь!» (15 хв.) 12. Вправа «Палиця» (15 хв.) 13. Вправа «Людська павутина» (15 хв.) 14. Завершення заняття (5 хв.) 	2
6	<p>Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння</p> <p>Мета: визначити поняття конфлікту, їх види та причини; розглянути стилі поведінки у конфліктних ситуаціях (за К. Томасом); визначити шляхи розв'язання конфліктів.</p> <p>Необхідні матеріали: проектор, відео матеріали, роздаткові матеріали (тестування), роздаткові матеріали (кейси)</p> <p>План заняття:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обговорення ДЗ (5 хв.) 2. Відео «Вілсон» (15 хв.) 3. Обговорення «Розбиті стосунки» (10 хв.) 4. Міні-лекція «Конфлікти та їх види» (10 хв.) 5. Діагностична вправа «Я у конфлікті» (15 хв.) 6. Міні-лекція «Шляхи розв'язання конфліктів» (20 хв.) 7. Відео «Знедолені» (17 хв.) 8. Обговорення кейсів (20 хв.) 9. Завершення заняття (5 хв.) <p>Домашнє завдання:</p> <p>Підготувати проект «Лідерський договір», де мають засвідчити свої наміри на майбутню роботу у якості лідера, що служить.</p>	2

7	<p>Лідерський спадок.</p> <p>Мета: довести, що в контексті спільноти, лідер-слуга може допомогти людям зростати, знайти своє призначення і стати лідерами, що служать.</p> <p>Необхідні матеріали: проектор, відео матеріали.</p> <p>План заняття:</p> <p>1. Обговорення основних ідей:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сенс буття та самопізнання реалізуються у спільноті; • виклики лідерства; • спільнота самоідентифікації; • робота у спів залежних командах; • створення спільноти лідерів, що служать. <p>2. Завершення лідерських проектів та їх презентація.</p> <p>Учасники презентують завчасно приготовлений проект «Лідерський договір», виконаний у формі за власним вибором студента (вірш, есе, капсула часу, презентація, листівки, плакат, відео та ін.), у якому засвідчують свої наміри на майбутню роботу у якості лідера, що служить.</p>	2
Разом за Модулем III (ЗМ №4)		14
Усього практичних занять за навчальним планом		14

VIII. САМОСТІЙНА РОБОТА

Модуль I «Я - студент»			
Змістовий модуль №1			
Основи самоорганізації навчальної діяльності студента у ВНЗ			
№ з/п	Назва теми, зміст заняття	К-ть год.	К-ть бал.
1.	<p>Ідея університету. Витоки і шляхи розвитку Київського університету імені Бориса Грінченка. Життєвий та творчий шлях Бориса Грінченка.</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконати завдання, вміщені у навч. посібнику «Сходинки зростання» до теми «Мій Університет», «Я студент грінченківець» (стор. 4-17). Написати твір-роздум на тему «Майбутнє мого університету». Ознайомитися із Законом України «Про вищу освіту» й виписати завдання освіти, які стоять перед сучасними вищими навчальними закладами. Вивчити на пам'ять гімн КУБГ Рекомендована література: <i>Основна:</i> [1], [6]. <i>Додаткова:</i> [1], [3], [11], [12], [13]. 	3	5
2.	<p>Організація навчального процесу у вищому навчальному закладі.</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконати завдання, вміщені у навч. посібнику «Сходинки зростання» до тем «Я навчаюся у сучасному університеті» і «Як мені краще організувати навчання» (стор. 18 - 37) Прочитати статут вищого навчального закладу, у якому навчаєтесь, і з'ясувати, як у ньому відображено положення Закону України «Про вищу освіту». Опрацювати Закон України «Про вищу освіту», з'ясувати сутність організації навчально-виховного процесу у ВНЗ, занотувати права й обов'язки студентів. <p>Рекомендована література: <i>Основна:</i> [3], [6]. <i>Додаткова:</i> [4], [13], [17].</p>	3	5
3-а.	<p>А). Самостійна і науково-дослідна робота студента у вищому навчальному закладі.</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконати завдання, вміщені у навч. посібнику «Сходинки зростання» до тем «Я – в інформаційному середовищі університету» (ст. 38-45; 46 – 65) Для написання реферату (висловлювання про образотворче мистецтво та його значення для людини) знайти інформацію в комп'ютерній мережі – оформити посилання на неї в списку джерел. Проаналізувати характер знайденої інформації. Робота з каталогами та електронними каталогами бібліотек (НБУ ім. В.І.Вернадського, Парламентська бібліотека, ДНПБУ ім. В.О.Сухомлинського та ін.). Знайти у цих бібліотеках літературу для написання реферату. Оформити список літературних джерел для реферату. <p>Рекомендована література: <i>Основна:</i> [3], [6]. <i>Додаткова:</i> [4], [5], [13], [17].</p>	4	5

3-б.	<p>Б). Формування студентської групи. Особливості роботи у команді. Саморозвиток студента.</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконати завдання, вміщені у навч. посібнику «Сходинки зростання» до тем «Я працюю в команді»; «На шляху мого розвитку» (ст. 46-65) Проаналізувати власний досвід СР з науковими джерелами і розмежувати уміння, якими оволоділи, і такі, які ще не стали вашим надбанням. Зобразити це схематично або у вигляді таблиці. Скласти анотацію статті з журналу «Мистецтво та освіта». <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [3], [6]. <i>Додаткова:</i> [5], [13].</p>	4	5
Разом за ЗМ №1		14	20
Усього за Модулем I		14	20
Модуль II «Вступ до спеціальності»			
Змістовий модуль №2 Особливості професійної діяльності			
5.	<p>Історичний аспект становлення та розвитку професійної художньо-педагогічної освіти.</p> <p>Специфіка професійної діяльності художника, вчителя образотворчого мистецтва.</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконати завдання №1, 2, 3, що вміщені в підручнику «Вступ до спеціальності. Образотворче мистецтво» (стор. 26 - 29); №1, 2, (стор. 52 - 55). На основі конспекту лекції №4 «Історичний аспект становлення та розвитку професійної художньо-педагогічної освіти» скласти й оформити кросворд. <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [2]. <i>Додаткова:</i> [15]. <i>Інформаційні ресурси:</i> [1], [2].</p>	5	5
6.	<p>Професійний портрет. Етапи професійного зростання вчителя образотворчого мистецтва.</p> <p>Компетентнісні виміри професії, імідж сучасного художника, вчителя образотворчого мистецтва.</p> <ul style="list-style-type: none"> Виконати завдання №1, 2, вміщені в підручнику «Вступ до спеціальності. Образотворче мистецтво» (стор. 73 - 76); №1 (стор.91 - 92). Розробити презентацію в програмі Power Point на тему «Інститут мистецтв очима першокурсника» (групова ФОН). <p>Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [2], [6]. <i>Додаткова:</i> [4], [10], [14], [17].</p>	5	5
Разом за ЗМ №2		10	10

Змістовий модуль №3			
Художня та педагогічна творчість майбутнього вчителя образотворчого мистецтва			
7.	<p>Теоретичні основи підготовки студента до художньо-педагогічної творчості</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проаналізувати роки свого навчання у ЗНЗ й означити чинники, які позитивно вплинули на вибір майбутньої професії. Написати твір-роздум на одну з тем: <ol style="list-style-type: none"> 1. «Яким вчителем образотворчого мистецтва я хотів би бути? Що для цього потрібно?». 2. «Художня та педагогічна творчість в діяльності вчителя образотворчого мистецтва». 3. Вимоги до особистості вчителя образотворчого мистецтва. <p style="text-align: center;">Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [4]. <i>Додаткова:</i> [7], [8], [9], [14].</p>	4	5
8.	<p>Формування та розвиток творчої особистості</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконати творчу роботу на тему «Образ сучасного вчителя образотворчого мистецтва» (формат А-3, матеріали за власним вибором) <p style="text-align: center;">Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [4]. <i>Додаткова:</i> [7], [8], [9], [14].</p>	5	5
9.	<p>Педагогічні технології художньо-творчого розвитку студентів, майбутніх учителів образотворчого мистецтва</p> <ul style="list-style-type: none"> • Добрати літературу з проблеми художньої та педагогічної творчості і скласти список за вимогами оформлення наукових джерел. <p style="text-align: center;">Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [4]. <i>Додаткова:</i> [7], [8], [9], [14].</p>	4	5
10.	<p>Підготовка майбутнього вчителя ОМ до організації художньо-творчої діяльності у ЗНЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Виконати вправу на розвиток образного мислення (методика «Слово-образ») варіанти: а). пензель; б). палітра. <p style="text-align: center;">Рекомендована література:</p> <p><i>Основна:</i> [4]. <i>Додаткова:</i> [7], [8], [9], [14].</p>	5	5
Разом за ЗМ №3		18	20
Усього за Модулем II		28	30

Модуль III «Лідерство-служіння»			
Змістовий модуль №4			
Університет імені Бориса Грінченка як осередок підготовки лідерів			
11.	Лідерство. <ul style="list-style-type: none"> Визначити свої найголовніші (3-5) ключові цінності та записати дії, що демонструють ці цінності. 	2	0
12.	Університет та його роль у розвитку лідерства. <ul style="list-style-type: none"> Проаналізувати місію та цінності кількох організацій (національних та іноземних; прибуткових та неприбуткових; виробничі та підприємства сфери послуг). 	2	0
13.	Служіння іншим як основний вид діяльності лідера. <ul style="list-style-type: none"> Проаналізувати статтю про компанію «First Fruits of Washington» та визначити способи, якими лідери компанії задовольняють потреби людей. 	2	0
14.	Особистість лідера. <ul style="list-style-type: none"> Проаналізувати ситуацію з власного досвіду або з інших джерел (фільм, книга тощо), де герой намагався контролювати ситуацію з позиції сили. 	2	0
15.	Створення команди та особливості командної роботи <ul style="list-style-type: none"> Розв'язання кейсів; он-лайн тест Томаса на визначення стилю поведінки у конфліктній ситуації. 	2	0
16.	Конфлікти та способи їх розв'язання з позицій лідерства служіння <ul style="list-style-type: none"> Пригадати конфліктну ситуацію з власного досвіду; написати шлях вирішення цієї ситуації з позицій лідерства служіння; виконати вправу «Чотири квадрати» для людини, з якою часто виникають непорозуміння. 	2	0
17.	Лідерський спадок <ul style="list-style-type: none"> Завершення лідерських проектів та їх презентація. Учасники завчасно готують проект «Лідерський договір» у будь-якій формі (вірш, есе, капсула часу, презентація, листівки, плакат, відео та ін.), де засвідчують свої наміри на майбутню роботу у якості лідера, що служить. 	2	0
Разом за ЗМ №4		14	0
Усього за Модулем III		14	0
Усього самостійної роботи за навчальним планом		56	0

ІХ. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Університетські студії» здійснюється за модульно-рейтинговою системою, в основі якої покладено принцип пооперативної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, у якій визначено усі види роботи студентів.

Таблиця для розрахунку максимальної кількості рейтингових балів
за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Макс. кіл-ть балів за один.	М I		М II				М III		Всього балів
			ЗМ №1		ЗМ №2		ЗМ №3		ЗМ №4		
			К-ть один.	Всього балів	К-ть один.	Всього балів	К-ть один.	Всього балів	К-ть один.	Всього балів	
1	Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	4	4	0	0	11
2	Відвідування семінарських занять	1	4	4	2	2	4	4	0	0	10
3	Відповідь на семінарському занятті	10	2	20	1	10	2	20	0	0	50
4	Відвідування практичних занять	0	-	-	-	-	-	-	7	0	0
5	Робота на практичному занятті	0	-	-	-	-	-	-	7	0	0
6	Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	2	10	4	20	7	0	50
7	МКР	25	1	25	1	25	1	25	1	0	75
Максимальна кількість балів за ЗМ				72		51		73		0	0
Максимальна кількість балів за модуль			72		124				0		0
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			196						0		0
Максимальна кількість балів (поточний контроль)			196								
Коефіцієнт визначення успішності			1,96								
Підсумковий рейтинговий бал			100								

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЯКІ ЗА ТЕМАМИ

Поточне тестування та самостійна робота																						Кількість балів без урахування коефіцієнта	Коефіцієнт	Кількість балів з урахуванням коефіцієнта	
Модуль I				Модуль II									Модуль III												
ЗМ №1				ЗМ №2					ЗМ №3				ЗМ №4												
Т 1	Т 2	Т 3	МКР №1	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	МКР №2	Т 8	Т 9	Т 10	Т 11	МКР №3	Т 12	Т 13	Т 14	Т 15	Т 16	Т 17	Т 18	МКР №4				
7	17	23	25	1	7	1	17	25	6	7	17	18	25	0	0	0	0	0	0	0	0				
72				51					73				0										196	1,96	100
72				124										0											
196														0											

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою університету	Значення оцінки
A	90-100	<u>Відмінно</u> – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89	<u>Дуже добре</u> – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81	<u>Добре</u> – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	<u>Задовільно</u> – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, але достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68	<u>Достатньо</u> – мінімально можливий (допустимий) рівень знань (умінь).
FX	35-59	<u>Незадовільно з можливістю повторного складання</u> – незадовільний рівень знань (умінь) з можливістю перескладання за умов належного самостійного доопрацювання.
F	1-34	<u>Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу</u> – достатньо низький рівень знань, що вимагає повторного проходження курсу.

X. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі навчання студентів застосовуються такі методи навчання:

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом і способом передачі та сприймання навчальної інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із

застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, бесіда, розповідь-пояснення.

- *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні*: вправи, практичні роботи, порівняльний аналіз.

3) За ступенем самостійності мислення:

- репродуктивні;
- пошукові;
- дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю:

- під керівництвом викладача;
- самостійна робота студентів: з книгою;
- виконання індивідуального навчального завдання.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання:

- навчальні дискусії;
- створення ситуації пізнавальної новизни;
- створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

2) Методи стимулювання обов'язку і відповідальності.

- роз'яснення значимості учіння, мети навчального предмета;
- пред'явлення навчальних вимог до вивчення предмета.

XI. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навч.-них досягнень студентів застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; екзамен.
- методи письмового контролю: МКР.
- методи практичного контролю: творча розробка.
- методи самоконтролю: самоаналіз, самооцінка.

XII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча навчальна програма;
2. навчальні посібники;
3. опорні конспекти лекцій;
4. збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
5. електронні презентації лекційного матеріалу.

ХІІІ. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

1. збірка контрольних завдань для модульного оцінювання навчальних досягнень студентів;
2. запитання та білети для проведення екзамену;
3. завдання для проведення ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни «Методика викладання образотворчого мистецтва».

ХІV РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вища освіта України і Болонський процес: навч. посібн. / За ред. В.Г.Кременя. – К.: Освіта, 2004.
2. Кузьменко Г.В. Вступ до спеціальності: образотворче мистецтво. Модуль 2: навч. посіб. / Г.В. Кузьменко, Р. М. Силко. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 108 с.
3. Левківська Г.П. Адаптація першокурсників в умовах вищого закладу освіти / Г.П.Левківська, В.С.Сорочинська, В.С.Штифурак. – К., 2000. – 102 с.
4. Сисоєва С. О. основи педагогічної творчості : Підручник. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с.
5. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. – 2-е вид. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 136 с.
6. Я – студент : навч. посіб. / [Жильцов О. Б. , Караман С. О., Левітас Ф. Л., Линьов К. О. та ін. ; За заг. ред. Огнев'юка В. О.] – К. : Київськ. Ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. – 224 с.

Додаткова

1. Закон України "Про вищу освіту" // Голос України. – 2002. – 5 березня.
2. Арбат Ф.С., Коваленко Є.І., Кириленко С.В., Щербань П.М. Культура спілкування : Навч.метод.посібник. – К.: ІЗМН, 1997. – 328.
3. Борис Грінченко: вартювий рідного слова. Педагогічна спадщина та проблеми сучасної освіти: моногр. / О.І. Неживий. – Вид. 2-ге, доповн. – Луганськ: Знання, 2007. — 188 с.
4. Булах І.С. Психологія особистісного зростання / І.С. Булах. – К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2003. – 338 с.
5. Буряк В.К. Самостійна робота з книгою. – К., 1990.
6. Зязюн І. А., Сагач Г. М. Краса педагогічної дії : Навч. посіб. для вчителів, аспірантів, студентів середніх та вищих навч. закладів / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач. – К. : Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу, 1997. – 160 с.

7. Кичук Н. В. От творчества учителя к творчеству ученика : Пособие для студ. пед. ун-тов. / Н. В. Кичук – Измаил : Измаил. пед. ун-т, 1992. – 95 с.
8. Кичук Н. В. Формування творчої особистості вчителя / Н. В. Кичук – К. : Либідь, 1991. – 86 с.
9. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии (Анализ зарубежного опыта). / М. В. Кларин – Рига : НПЦ «Експеримент», 1998. – 180 с.
10. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної майстерності (Вступ до спеціальності); Навчальний посібник.-Київ: Центр навчальної літератури, 2005.-168с.
11. «Мрії, вистраждані життям»: до 145-ї річниці з дня народження Б.Д.Грінченка: кол. монографія (у двох частинах): Ч.1 / В.О.Огневюк, Н.М.Гупан, Н.П.Дічек [та ін.]. – К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2009. – 260 с.
12. «Мрії, вистраждані життям»: до 145-ї річниці з дня народження Б.Д.Грінченка: кол.монографія (у двох частинах): Ч.2 / В.О.Огневюк, Н.М.Гупан, Н.П.Дічек [та ін.]. – К.: КМПУ імені Б.Д.Грінченка, 2009. – 168 с.
13. Литвинова Л. Фактори успішної вузівської адаптації студентів-першокурсників: соціально-психологічний аспект / Л.Литвинова. – К., 2000. – 102 с.
14. Педагогічна майстерність : Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін. ; За ред. І. А. Зязюна. – 3-тє вид., допов і переробл. – К. : СПД Богданова А. М., 2008. – 376 с.
15. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч.посіб.- К.:Вища школа, 2004.-335с.
16. Сухомлинський В.О. Сто порад учителяві. – К.: Радянська школа, 1988. – 304 с.
17. Чибісова Н.Г. Культурно-освітнє середовище як чинник формування ціннісних орієнтацій студентської молоді / Н.Г.Чибісова // Грані. – 2005. - №1. – С.89-92.

Інформаційні ресурси

1. <http://artdic.ru/index.htm> – словник образотворчого мистецтва.
2. <http://www.brainart.ru/vocabulary/19/stil.php> – словник по мистецтву і архітектурі.